

НАРОД

«Народ» излази сваког дана по

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник

КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

ЧАСТ ПОБЕДНОЦУ

У прокламацији од јула 1914. Својим снажним и Драгим браћом, Престолонаследником Александар, у мом почетку каже: «Нашу Србију насрело је велико зло. Аустро-Угарска нам је објавила рат. Сад сви имамо да будемо сложни јунаци.»

Прошло је више од тридесет година, и за све време Он је био јунак, а слога је била понајвише свима делима Његовим. У великом злу, које насрнуло на нашу Србију, сваки је гледао да се неће зло у томе што се је тиме претити, да се уништи Слобода наша без које Србија не може ни постојати. То зло донело је нам безаконје и понижење против чега се Србин вазаду бунио, и што није никада могао подносити ни као појединац, ни као члан државне заједнице.

У томе и лежи тајна једнодушност одзива на поклич «да будемо сложни и јунаци», и да цела једна нација пође стопама свога владоца, који је био и том приликом веран тумач мисли и осећања свога народа.

И цели народ, вођен Његовим светлим примером, сложно и јуначки се бори, већ ево четири године, против насилника и отимача земље и слободе наше. Сјајна победа над једним савезником нашег вековног непријатеља, победа, која нас уводи у нашу намучену Слободу Србији, а нас, нашим, милим и драгим, та победа била је

достојан повод за јуначки заслужено признање Краљево, Српске Владе и Српског Народа — Краљевском Сину, Престолонаследнику Александру.

На предлог Српске Владе, Краљ Петар прозвучао је у чин генерала Престолонаследника Александра. Најмучнији дани наше историје дали су и најсветлије примере пожртвовања за Отаџбину. Знани и незнани мученици и јунаци наше вазда су били храбри и храбри надом у победу нашу, и тога ради подносили и најтеже жртве и надчовечанске напоре. Међу њима је вазда светлео примером и данас најмлађи генерал Српске Војске.

И као што данас пристиже признање за поднете жртве и јуначке подвиге и испуњава поносном радошћу сваког Србина, — тако ће и једног великог дана стићи највеће признање, и Њему и свима оним који поднесе жртве и напоре, кад нас те жртве и ти напори одведу у слободу, уставну, демократску и велику државу свих Срба, Хрвата и Словенаца.

АКЦИЈА РУМУНИЈЕ
— Лондон. — У великој се интересују у Лондону за будућу акцију Румуније «Морнинг Пост» каже, да су Немци одузели Румунији већи део ратног материјала и сместили га у депое у Влашкој, ставивши га под надзор немачких трупа. Могуће је да су Немци одесили све да сваког момента, који би био

незгодан за њих, могу уништити тај ратни материјал, јер нема румунских трупа у окупираној Румунији. Румунима је дозвољено да држе једну војску од 25.000 људи, а у Бесарабији окупациону војску од 100.000. Разрешени војници нису добили дозволу, да се врате кућама.

Последње вести јављају да је у разним местима окупираним од Немаца, буну устанак. Немци имају у окупираној Румунији 60.000 војника, с којима покушавају да угуше устанак. Румунске избеглице кажу, да има 10 недела како су Немци подигли ровове дуж цео лог Дунава. Таке Јовеску каже: «Кад се трупе Споразума приближе Дунаву, румунска ће војска узети оружје. Нова војска биће боља по квалитету од старе.»

НОВИ БОРЦИ

— Париз. — Једна војна мисија српских официра врши рекрутовање Југословена, који су

НА БАЛКАНСКОМ ФРОНТУ

Коминике Савезничких армија на Истоку

Солун. — Срби пошто су потукли јуначке Аустријанце у пределу Врање вези са француском коњицом гонене аустријске разбијене елементе и настављају своје напредовање ка северу. У овим операцијама, Срби су забили 1500 заробљеника, међу којима 1 пуковника; 12 топова од којих 6 тешких и 30 митраљеза.

се пре рата иселили у Америку. Велики је број пријављених. Већ су стигла у Хавр 2 транспортна са јаким контингентима, који ће се упутити на балкански фронт.

ХАРДЕН УПРАВЉАЧИМА

— Цирих. — Максимилијан Харден објавио је у «Цу-кунфту» чланак, који је потпуно антипруски. Харден почиње да говори прво о немачкој политици у Русији, напада је и жестоко критикује. «У тренутку, када пожар словенске мржње, долази са све четири стране Русије и прети да упали све на један мах, на-који начин наши управљачи мисле да створе престоле, да успоставе политички поредак у земљи, где то неће примити никада девет деветина заинтересованог становништва?»

Хоће ли наши управљачи да потпомогну планове противника и да створе један пожар од свих пламена, пламичка и варница, које се диме, горе или тивају између Владивостока и Севастопоља, између Мурманије и Ријеке?»

ФИНСКА

— Штокхолм. — Један од вођа републиканске странке у Финској, Шауман отпутовао је за Берлин у циљу да увери немачку владу, да је фински народ непријатељски расположен према кандидатури Хесенског принца или ма којег немачког принца на фински престо. С друге стране фински сабор састао, да решава питање избора Хесенског принца, чији је избор прошле недеље изгледао већ сигуран, али је сада по-

више комора, 30 топова и око 100 заробљеника, од којих 5 официра, пало је у наше руке.

У Албанији се операције развијају повољно. Напредујемо ка северу и западу.

О ФЕРДИНАНДУ

— Лондон. — Валентин Широ, добро познати публициста, пишући у «Тајмсу» о Фердинанду, каже: «Његово је прво дело било, да проузрокује одмах после његовог ступања на престо убиство утицајног Стамбулова, коме је поглавито био дужан за његово ступање на престо. Ако је икад постојао суверен, директно лично одговоран за управљење своје земље у несрећу, то је бугарски Фердинанд. И ако је један од главних циљева рата од стране Савезника обезбеђење светске безбедности против милитаризма и аутократије, бугарски Фердинанд, који је на Балкану живо оличење свега онога, што има најгорега у милитаризму и аутократији, не сме остати господар свога престола.»

ФИНСКА

— Штокхолм. — Један од вођа републиканске странке у Финској, Шауман отпутовао је за Берлин у циљу да увери немачку владу, да је фински народ непријатељски расположен према кандидатури Хесенског принца или ма којег немачког принца на фински престо. С друге стране фински сабор састао, да решава питање избора Хесенског принца, чији је избор прошле недеље изгледао већ сигуран, али је сада по-

тао проблематичан, нарочито после догађаја у Турској и Бугарској, који указују на опасност за мале народе да се здруже са немачком царевином.

У НЕМАЧКОЈ

— Штокхолм. — Шведски социјалистички писац Сјостен, настављајући своје конференције о унутрашњој ситуацији у Немачкој, опширно је говорио у Штокхолму о немачким политичким покретима. «Прошле зиме — каже он — ратни план немачке врховне команде био је заузеће Ла Манша, уништење енглеске војске и скраћивање западног фронта. На тај би начин имали на расположењу велику количину људи, да их поново упуте у фабрике да увећају радове око ратне концен-

ЗАПАДНИ ФРОНТ

— Лондон. — Коментаришући операције на западном фронту, «Тајмс» у водном чланку пише: «Борбе на западном фронту без прекида трају и сваког дана узимају све о-

горченији карактер. Непријатељ се налази у опасности. Од свих савезничких офанзива је најкрвавија, француско америчка: ако она успе, проузроковаће повлачење немачких трупа. Ако немачке трупе на време не евакуишу Белгију, долазе у опасност, да буду затворене. Али је непријатељ сем тога озбиљно притиснут на две друге тачке у Шампањи и у Фландрији, где му прети катастрофа. Лондон. — Положај Немца на сектору Камбреа постаје очајан. Енглеска се офанзива прати са великим интересовањем, јер ако Енглези успеју да истерају Немце из садашњих њихових положаја око Кам-

трације против Енглеске на мору. Ослањајући се на заузете положаје у Русији, Немачка је хтела такође да управи своје нападе на Индију. Немачка се надала да ће овим планом брзо присилити Енглеску на мир.

Овај план је пропао. У пркос тога војничка странка је врло јака и још увек се нада да ће победоносно изаћи из рата. Унутрашња ситуација је веома тешка. Ако рат траје још годину дана, Немачка ће имати 200 милијарди ратног дуга, од којих 80 милијарди са кратким роком. Криза због исхране је веома озбиљна. Због оскудице у сапуну, хигијенске прилике све више се погоршавају: има много случајева кожних болести, чак у болницама класам друштва.»

бреа и заузму потпуно враш, цео северни део Хинденбургове линије паће и непријатељ ће бити принуђен на ново повлачење напуштајући нов терен и извлажући се опасности ка-квог тешког пораза.

Енглези врло добро знају какву важност ова борба има за будући ток рата и за то све могуће раде, да им напад успе, јер знају и то да ће пад Камбреа тешко потрести морал немачког народа, пошто су немачки критичари стално истицали важност комуникационог чвора Камбреа за одржање њиховог положаја у Француској. Ако Камбре падне, Лаон ће остати потпуно отворен будућим француским нападима. Од Камбреа зависи цела немачка одбрана линија у Француској. Остаје још шест недеља згодног времена за велике операције на западном

фронту. Енглеска се офанзива прати са великим интересовањем, јер ако Енглези успеју да истерају Немце из садашњих њихових положаја око Кам-

ФЕЛТОН

КАТИЛ МАНДИС: ПРЕТХОДНИЦА

Обојавале су га обадве, само њега. Лудом љубављу с тврдоглавим лукавством и страчним жаром. Било је људи, који су тврдили да ће се авантура завршити двобојем: суретом с пиштољима на удаљењу од двадесет корачаја, или укрштањем мачева, у јутру, на једном пропланку Медонске шуме. Зна се као извесно да је госпођа де Лирси Севи ишла четири пута недељно код Каина, а госпођа де Грасај код Ризеа свакога дана. Како је могла да се уврти у главу, — овим мудрим светским женама које су увек господариле собом, — једна тако претерана идеја, која им је узмуглила живот, пореметила њихове навике, као што ветар раз-

бавно; украсти, то је извесно. Оне се задовољавају да буду краљице, само под погодбом да свргну с престола.

Госпођо, направите се да ме волете, да би ме ваша пријатељица обојавала; и, ако ми пружите вашу руку да је пољубим онда се могу надати уснама ваше пријатељице! Свака од обадвеју супарница понудила је и пружила све, да би другој свако нуђење било узалудно. То је међу њима била, — пре двобоја пиштољима или мачевима, борба лудоријама и дрскошћу. Кад су увиделе да средства удварања не служе ничему, оне се одлучише на крајњу безочност. Ко је слао свакога јутра господину де Кејери огромне ките љубачице из Нице; посетицом у цвећу?

Госпођа де Грасај или госпођа де Лирси Севи је носила, у опери, међу

чипкама на корсету траку; али његова дубока захвалност због ове двоструке љубави била је таква, да би се осећао као прави кривац ако би се одлучио на једну од двеју срећа које му се нуде, а да нема озбиљан и одлучујући разлог! Госпођа де Грасај и Госпођа де Мерси-Севи разумеде су врло добро овај поштени осећај, да им је једина мисао била, да пруже доказа оданости или кушана, који ће привући одклевала једној или другој, а свака од њих стрепила је од страха, да не буде претекнута.

Једанпут, оне су веровале да су одгоненуле, — јер је Г. де Кејера, за време једне дневне преставе у дворани Херц, дуго гледао погледом који упоређује, груди двеју супарница. Када су ушле, два дана по томе, заједно, — оне су постале извесне пријате-

љице, — на бал код господе Рирмонд, била је права вика од запрепаштења. Никада безочност разголићености није толико прешла границе! Беле као снег на које су бачене две руже, груди госпође од Грасај биле су готово непокривене, а госпође де Лирси-Севи, сличне двама неранцама, сјајне, нешто мало позлаћене, примиле су у себе сав дрхтајући сјај у својој топлој двострукој округлини.

Господин де Кејера посматраше своју супарницу. Тренутак је био значајан. Очеvidно, избор, који није више могао да се одлаже — једино ако би се остварила митолошки готивља богиња на брегу Иди, — избор је био свршена ствар. Госпођа де Лирси Севи посматраше своју супарницу. Она виде да је госпођа

де Грасај услед сјаја своје белине, изгледала више разголићена. Она је имала храбрости за одлучујући тренутак. Претварајући се као да јој је позлило због топлоте, она паде у једну наслоњачу, пред очима господина де Кејера који притрча журно, а она са свом жестином поцепала своју халину! и паде у несвест, уверена у саму себе.

Господин де Кејера клекну под претпоставком да подигне лезеву када јој је испала, и рече јој сасвим тихо речи признања. Тада, госпођа де Грасај, да би се осветила због свога пораза рече, да јој је било немогуће да се бори противу непријатеља који тако брзо «демаскира своју заштитницу». Али речи не могу ништа да учине противу свршене ствари; ја који пише ово за лепе заљубљене купачице, ви-

Своју, после наступа зиме... Очевидно је...

гдеске владе, као законито представништво Чехословачке државе.

УТРУЈУ СЕ

Амстердам. — Сваког дана у Берлину све више расте узнемиреност због ситуације, створене капитулацијом Бугарске...

Влада такође планира у Берлину, Франкфурту, Дрезди и Штутгарту велико незадовољство...

Лазак Бориса на престо, о владало је узбуђење у вароши. Варош је одмах искршена заставима...

На јучерашњој седници Собраниа, г. Малинов је изјавио: »Ми понаједно сав обим несреће, која је задесила нашу отаџбину и ми је дубоко оплакујемо...

Моје колеге и ја имали би интереса да се изјаснимо отворено, али ми хоћемо и овога пута да ставимо интересе народа изнад личних. Зато предлажем скупштини тајну седницу...

Умрмманској области непријатељев по раз код Ухтинскеје је потпуно. Каралијске трупе заузеле су варош...

Положај Чеха на Волги је озбиљан. Многобројни радници у фабрикама на Волги узалуд су покушали да прибегну Чесима.

Француски коминики 23 сата. — Северно од Сен Кантена битка се продужила целог дана између Моркура и Секеара...

Непријатељ је бесно реагирао, али није успео да застави напредовање наших трупа, које су заузиле терену до стопу по отоцу, за добивши више стотина заробљеника...

Амерички коминики Наше су трупе у току дана напредовале између Мезе и шуме Огон. Свуда увећана обострана артилеријска активност.

Енглески коминики Биле су упорне борбе у току дана мо рече: »Будало, живот је за то да се ужива!«

НЕЗАВИСНА ЧЕШКА

Рим. — Агенција Волта јавља, да ће поспезу узмићи немској владу и чехословачког Народног Већа, од 1 октобра бити постављена једна службена дипломатска делегација, акредитована код енглеске владе...

ПОСЛЕ КАПИТУЛАЦИЈЕ

Софија. — Текст Фердинандовог манифеста бугарском народу гласи: »Добро краљевине захтева од сваког грађанина да поднесе највеће жртве за добро отаџбине...

Одлазећи из Бугарске, са дубоком тугом у души, вршивам бугарском народу захвалност на потпору у току моје владавине...

Манифест новог краља Бориса III гласи: »Бугари, данашњим манифестом, мој драги отац одлучио је да се повуче пред вишим интересима народа и дао је пример љубави према Бугарској...

Чим је објављена абдицијација Фердинанда и доде сам последњег месеца у Ници, господина де Керу и госпођу де Лирсенви где иду заједно поред мора, са свим једино уз другог...

ПОДЛИСТАК МАРКИЗЕТА

— Роман од Фелисана Шансора — 28

Младост јој протече у милом, пуној виталности својој, док се не саварија, пуној виталности својој, док се не саварија...

До своје шеснаесте године Лијана беше провела своје прво девојаштво у неодређеном схваћању ствари и прилика, узнемиравана по који пут у чаровна рада, буђењем чула, што није никако могла схватити, слична малом детету, кога је почео носити побеснела коњ...

ИЗ РУСИЈЕ

Лондон. — Јављају да су прошле недеље, трупе генерала Тула остиле од непријатеља обе обале северне Двине на простору од 50 миља...

У мурманској области непријатељев по раз код Ухтинскеје је потпуно. Каралијске трупе заузеле су варош...

Положај Чеха на Волги је озбиљан. Многобројни радници у фабрикама на Волги узалуд су покушали да прибегну Чесима.

Дневне Вести

НОВА КЊИГА

Изаšla је из штампе новела »Пар Младости« од Рад. М. Веснића, штампана у штампарији Акуароне. Цена књиге 2-50 драх.

ПРОДАЈА РАДОВА

Заједница српских изабелих жена извештава српски изабелички свет, да ће, почев од 19 овог месеца изложити продаји све израђене предмете као: мушки и женски веш, чарапе, разне везове и друге женске радове.

Продаја ће се вршити у згради Керим Ефенди улици бр. 3, (филијал Управе Фондова) свакога дана од 9-11 пре и од 4-6 по подне.

ОДЈЕК У РУМУНИЈИ

Цирих. — Један угледни Румун, који добро познаје садашње прилике своје земље и Бугарске, изјавио је: »Догађаји у Бугарској имаће дубоког одјека у Румунији. У осталом не верујем, да је Бугарска изречла своју последњу реч. Мислим...

на, сама у својој соби, на слоњена на прозор, посматраше укоченим погледом море, које се назираше у даљини. Она беше у једном од оних узбуђења, која су је често обузимала у којима је жудила за нечим и не знајући тачно за чим. Кирасир ступи изненада у собу и приђе својој сестри...

— Зашто то радиш са мном? — Тако се играју све отмене Парижанке, мила моја сестрице! — Под миловањем и пољупцима свога брата, она осети како је нека божанска милона прожмиње тело и нешто је вукло да се прети да. Њено лице било је својој сестри.

— Шта ти то налазиш тако гадно. Ти си тим више моја сестра у колико ми се свиђаш и као жена. — И у пркос одвратности коју осећа према навесном човеку, жена готово увек припада ономе, који је умео да је телесно задобије нарочито ако је још уз то била невинна.

(Наставиће се)

да ће Бугари, верни својим методама покушати нове интриге и да ће играти дволичну игру, да би се што јефтиније извукли из шкрипца.

Најопаснија страна за Немачку је сада неизвесна ситуација Румуније и узнемиреност немачких званичних кругова због румунске војске, која још није потпуно демобилисана.

Крф. — Према једној депеши из Цириха, Жеков, који се налази у Бечу, депеширао је Хиџдебургу да он не признаје примирје и да се враћа у Софију да предузме команду.

Положај Чеха на Волги је озбиљан. Многобројни радници у фабрикама на Волги узалуд су покушали да прибегну Чесима.

Француски коминики 23 сата. — Северно од Сен Кантена битка се продужила целог дана између Моркура и Секеара.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

Француски коминики 23 сата. — Северно од Сен Кантена битка се продужила целог дана између Моркура и Секеара. Наше су трупе заузеле Ремокур, мајур Тијоа и више шума, које су биле организоване као ослонац од стране непријатеља.

Непријатељ је бесно реагирао, али није успео да застави напредовање наших трупа, које су заузиле терену до стопу по отоцу, за добивши више стотина заробљеника...

Амерички коминики Наше су трупе у току дана напредовале између Мезе и шуме Огон. Свуда увећана обострана артилеријска активност.

Енглески коминики Биле су упорне борбе у току дана

ше у прво време младу девојку, али кад она поче бити страсна, она изненада зашта:

— Зашто то радиш са мном? — Тако се играју све отмене Парижанке, мила моја сестрице!

— Под миловањем и пољупцима свога брата, она осети како је нека божанска милона прожмиње тело и нешто је вукло да се прети да. Њено лице било је својој сестри.

— Шта ти то налазиш тако гадно. Ти си тим више моја сестра у колико ми се свиђаш и као жена.

И у пркос одвратности коју осећа према навесном човеку, жена готово увек припада ономе, који је умео да је телесно задобије нарочито ако је још уз то била невинна.

(Наставиће се)

рал Франше д' Епери преузети на основи моћи која му је дата ради обезбеде источне војске.

Према другој депеши из Цириха »Нова Слободна Преса« вели: »Да Централне силе узимају озбиљне мере да организују нов фронт и сачувају Ниш—Софију. Она вели: Према данашњем стању не треба очекивати један непрекидан фронт већ маневарски рат. Напротив Штрасбург-гер Поста пише: »Расправља се питање о повлачењу немачких трупа из Бугарске као и с томе да везе са Турском морају бити очуване преко Одесе«.

Догађаји су се тако брзо одиграли да аустријске трупе које су стигле у Софију морале су најпре да штите дипломатске кругове. Вероватно је да ће Савезници послати своје одреде у Софију, али је извесно да не постоји примирје за Централне Силе операције у Албанији наставиће свој редован ток Македонија и Албанија је су споредни фронтови у целини операцији. Аустрија неће допустити Италији да се инсталира у Албанији.

Француски коминики 23 сата. — Северно од Сен Кантена битка се продужила целог дана између Моркура и Секеара. Наше су трупе заузеле Ремокур, мајур Тијоа и више шума, које су биле организоване као ослонац од стране непријатеља.

Непријатељ је бесно реагирао, али није успео да застави напредовање наших трупа, које су заузиле терену до стопу по отоцу, за добивши више стотина заробљеника...

Амерички коминики Наше су трупе у току дана напредовале између Мезе и шуме Огон. Свуда увећана обострана артилеријска активност.

Енглески коминики Биле су упорне борбе у току дана

мо рече: »Будало, живот је за то да се ужива!« Све у Лијани беше постало несвесно, игертно. Све је у њој нагонило да се пода мужјаку, ма ко он то био и није више ни мрдула да се брани.

— Шта ти то налазиш тако гадно. Ти си тим више моја сестра у колико ми се свиђаш и као жена.

И у пркос одвратности коју осећа према навесном човеку, жена готово увек припада ономе, који је умео да је телесно задобије нарочито ако је још уз то била невинна.

(Наставиће се)

код Мон Бреев и Боревоара. У јутро 23 септ. после заузећа Мон Бреев Немци су против напали на Аустријанске трупе. Ту смо забили 500 заробљеника.

Непријатељ је покушао у више махова за новим резервама да поврати Мон Бреев, сваки пут је био одбијен, претрпевши гешке губитке, јер су тенкови правили пустош у немачкој пешадији.

Заузеће Боревоара било је у питању и исход борбе био је дуго неизвестан.

Непријатељ је добио јака појачања и нешто дећи трупе покушавао је да заузме село. После озгорчених борби енглеске су трупе у ве-

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Рим. — (Званично). — Живи артилеријски двобој на Пазубио, на сектору Позина, у пределу Монте ла и дуж доње Пјаве. Наше су батерије растерале непријатељске трупе и комору у покрету и проузроковале пожаре и експлозије у војним установама.

Италијански и авијација авијација били су веома активни. Запалјивим бомбама су погодили аером код Ење, и уништили бараче, хангаре и три непријатељска авиоплана.

Париз. — Коментарисујући немачке махинације за мир »Њујорк Хералд« пише: Американци су прешли мора, они су извршили невероватан, одлучан напор; и овим страшним војницима Немци нуде смешан мир, мир, који би Немачкој омогућио да она, за двадесет година, поново започне свој злочин-

начки напад? Ове махинације само огорчавају више хероје који се боре и који неће да се непријатељ с њима шали! Председник Вилсон је рекао: »Ми нећемо преговарати са Хоенцолернима!« Споразум је поновио овај ратни поклич!

Париз. — Из Берлина: Социјалистичка фракција у Рајхстагу и одбор социјал демократске странке држали су пре шест дана седницу и одлучили су да учествују у новој влади, чији се састав условљава нарочитим погодбама.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ 21. септембра 1918 г.

Операције на северном фронту настављају се сходно нашем плану.

МАЛИ ОГЛАСИ

НОВ ПРАКТИЧАН УЧБЕНИК Француске конверзације и граматике За самоуке, од Д. А. -калаја авд. из Београда, II олд. издање, цена др. 5.— продаје се у књижарама »Шумадија«, ул. Егнатија 77 и Ристи-војевића код Беле Куле.

Сотир Јов. Кондули хирург, зубни лекар, бивши професор гимназије, Игнатијева ул. бр. 384 до чесме Шедрибан. — Ординара од 8-12 пре п. и од 2-6 по подне. 8-10

Чисти восак Продаје се чисти восак првог квалитета за цркве у радњи Браће Петракоглу, Вардарска Капија, улица Св. Параскеве. Продаја на велико.

Одговорни уредник Крета Љ. Милетић